

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»
Н. Рыкунов

ЭНГИЭЛИ

2011 с. Тохсунньу

15

күнэ

Субуота

№4-5

(10450)

1935 сыл алтынны 5
күнүттэн төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Айар конкурстар түмүктэрэ

ТАТЬЯНА НИКОЛЬСКАЯ — 2010 СЫЛ БАСТЫҢА

Угэс курдук Россия Бэчээтин күнүгэр — тохсунньу 13 күнүгэр — ааспыт сылга «Энгиэли» хаһыат редакцията тэрийэн ыһытты айар конкурстар түмүктэрэ таһаарылынна. Ол курдук 2010 сыл «Сыл бастыг корреспондента» үрдүк аатынан Татьяна Дмитриевна Терешкина — Никольская ааттанна. Кини биһиги хаһыаптыгыгар 2007 сылтан общественнай корреспондент быһытынан үлэлэһэн бэрт элбэх матырыйааллары бэчээттэттэ. 2008 сыл түмүгүнэн «Информация» жанрга номинация хаһаайкатынан буолбута. Татьяна Дмитриевна Никольскаяй нөһилиэтин үлэтин-хамнаһын кыра тэттик иһитиннэриилэр нөнгүө сырдатар, быйыл «Үтүөн үһүээннэр» балаһага литературнай холонуутун билсибит буолуохтаахпыт. Онон Татьяна Никольская мантан салгыы өссө атын темаларга, жанрдарга холонуу диэн эрэллээхпит.

2010 сыл «Учуутал сылынан» биллэриллибитинэн бу салааҕа ытыллыбыт конкурстар 14 матырыйаалы бэчээттэтэн эрэллээхтик Мария Семеновна Игнатова бастаата. Кини 2006 сылга «Үөрэҕири» национальнай бырайыагы сырдатыыга бастаабыта, 2007 сылга «Сыл бастыг корреспондента» үрдүк аакка тиксибитэ, 2008 сылга «Үөрэҕири» национальнай бырайыак номинациятын хаһаайката. Бу конкурскка 3 миэстэ аанаммыта да, балаһыанһа ирдэбилэ тутуһуллубатабынан 2-3-с миэстэлэр кимиэхэ да аанамматтар.

Юнкордар суруйууларыгар конкурскка 1-кы миэстэ Хамафатта орто оскуолатын «Илдьит» пресс-киинигэр, 2-с миэстэ 1 Хомуустаах орто оскуолатын «Чолбон» корпоругар, 3-с миэстэ Бетүг орто оскуолатын «Хотойук» түмсүүгэ бэрилиннилэр. Кыайылыахтарга анал дипломнар уонна бириестер оскуолаларынан тоҕоостоох түгэннэргэ туттарыллыахтара.

«Жанрдарынан бастыг суруйуулар иһин» айар конкурскка «Информация» жанрга кыайылыабынан сыл устата 14 матырыйаалы бэчээттэпит Надежда Дмитриевна Сивцева, Хатын Арыы дьаһалтатын специалистһа, табыста. Кини ааспыт сыл устата 20-чэ матырыйаалы бэчээттэттэ. «Интервью» жанрга балаһыанһа тутуһуллубатабынан ким да кыайылыабынан тахсыбата. «Очерк» жанрга номинация хаһаайынынан Георгий Ильич Кривошапкин ааттанна. Кини улуус хаһыатыгар суруйбута ыраатта. 1999 с. — «Сыл бастыг корреспондента», 2002 с. «Очерк» жанрга номинация хаһаайына, 2006 с. ыччаты патриотическай иитигэ суруйууларын иһин бэлиэтэммитэ, 2007 с. М.К. Аммосов 110 сылыгар конкурскка кыайылыабыта, 2008 с. «Очерк» жанрга бастаабыта.

«Публицистика» жанрга кыайылыабынан биһиги хаһыаптыгыгар уруккуттан суруйар Зинаида Ивановна Егорова буолла. Кини кылгас, тэттик матырыйааллар олоххо араас түктэри көстүүлэри сэмэлииллэр, бэйэтэ актыыбынай позициялаах киһи буоларын быһытынан мантан да салгыы бөрүөтэ сыһаабатыгар баҕарарбыт.

Наҕараадалааһыт доҕотторбутун эбэрдэлээн туран үүммүт дьылга өссө да элбэх, сэргэх матырыйааллары хаһыакка бэчээттэллэригэр, чэгиэн доруобуйаны, байылыат олоҕу баҕарарбыт!

«Энгиэли» хаһыат редакцията

Улуус чулуу, басты оҕолоругар аналлаах Са а дьыллааҕы кэрэ бырааһыннык — улуус баһылыгын дьуолката быйыл тохсунньу 12 күнүгэр А. Шестаков аатынан культура киинигэр буолла. Манна улуус баһылыга А.И. Ильин, баһылык бастагы солбуйааччыта Н.В. Слепцов кыттыны ыллылар, оҕолорго бэйэлэрин эбэрдэ тылларын тиэртилэр. Үөрүүлээх бичэри Н.С. Охлопков аатынан улуустаагы оҕолорго үөрэнэччилэрин «Дьулусхан» ырыа ансамбыла «Са а дьыл» ырыанан аста.

Быйылгы баһылык дьуолкатагыгар Хамафаттатаагы саха-французскай лицей оскуолаты «Саха-французские сказки» диэн предствование туруорда. Араас омуктар остуоруйаларынан ү күлүлээх, ырыалаах интэриэһинэй көрдөрүүнү мустубут оҕолор, төрөппүттэр, учууталлар дуоһуйан көрдүлэр.

Са а дьыллааҕы бырааһыннык биир саамай кэрэ, күтүтүлээх түгэнинэн сыл түмүгүнэн басты оҕолорго номинациялары туттарыы буолла. «Сыл арыыйыта» номинацияны Үөдэй орто оскуолатын 3 кылааһын үөрэнэччигэ, «Аҕа дойдуга улуу сэриитэ оҕолор харахтарынан» республикатаагы уруһуй конкурсу 1 степеннээх дипломуна, манньк бүтүн Россиятаагы конкурскка кыттылыабыта, манньк аан дойдутаагы конкурскка 3 степеннээх дипломуна, «Хотугу сулус» региональнай конкурскка кыайылыабыта, «Ступеньки в науку» улуустаагы конкурскка кыайылыабыта

Кизн туттар дьоммут — биир дойдугаахтарбыт

КЫАЙЫ-ХОТУУ КӨТӨЛЛӨӨХ

Төбөтүнэн таҕнары олорсон атынан көтүтэн иһэр буйун, илии биэс тарбаһын ааҕа кэтэрдиллибит куукулар биэс араас уобарастара, тус-туспа дьылҕалара уонна үрдүк айыыларга тэнэнэр улуу Андрей Рублев үөрэнэччигэ иконописец Дионисий... Кинилэр хас биердиллэрэ киһини толук куйдатан араас санааҕа сирдидиллэр. Дирин ис хоһоонтон сиэтэрэн, мундурдук чочуллан айылыбыт

ураты, чаҕылхай, хатыламат уобарастар, арай биер майгыннаардаахтар. Ол курустаал таас кэриэтэ дьэкир — муустан оҕоһуктар. Сиппит-хоппут улахан айымньыга тэнэнэр үс композиция автору — норуот маастара Александр Шадрин. Кини ахсынны 28-тан тохсунньу 7 күнүгэр диэри Мурманск, Санкт-Петербург, Москва куораттарга ытыллыбыт муустан оҕоһук күрэхтэһиитигэр кыттан кыайан, саамай үрдүк, Россиятаагы Гран-при наҕараадаһы ылан кэллэ.

Онуоха бу конкурскка кыттыбыт дойдуга бастыг скульптордарын 2014 сылга Сочига ытыллыахтаах кыһынны Олимпиада түмтэ. 1988 сылга Калгарига (Канада) ытыллыбыт Олимпиадаттан саалаан мууус скульптурга күрэхтэһиилэр ытыллылар. Чуолан, бу тэрээһингэ сүүмэрдир ис хоһоонноох Россиятаагы гран-при улахан түһүлгэтэ ытыллына. Кыайылыах уонна призердар Олимпийскай куорат тиэргэнин кизэргэтэр чизэскэ тигистилэр. Бэлиэтээн эттэххэ, аан дойдутаагы мууус, хаар оҕоһуктар ассоциацияларын президентэ Юхани Лиллбергд мууус оҕоһуктар күрэхтэһиилэрин Олимпийскай көрүнтэнэ сыаналанарын кэспэтэр санаалаах эбит. Онон табыллыабына, биһиги Александр Шадримыт Олимпиадага кыттыабыта. Кини бэйэтэ бэлиэтиринэн, хаартан, муустан скульптуралары оҕоруу экстремальнай көрүт. Санаан да көрдөххө, тымныыны аахсыбакка, кылгас кэм иһигэр үгүс түбүктээх, элбэх үлэлээх көрүөхтөн эриэккэс оҕоһуктары айан таһаарыах дьэтэххэ, спортсменнары тэнэ тулуур, дьулуур наада буолуо...

Ол сиэринэн уон күннээх Гран-при иһин күрэхтэһи марафона чэхчы да спортивнай режиминэн, кытаанах ритмгэ ааспыт. Бу кылгас кэм иһигэр кыттааччылар үс куоратынан, тус-туспа темаҕа ураты оҕоһуктары айан таһаардылар. Мурманскайга киинэ тематыгар үлэлээбиттэр.

Александр Иванович аан дойдуга кинематографын персонажтарыттан А. Борисов «Чыныс хаан ыйаабынан» уус-уран киинэтиттэн «Буйун түүлэ» композицияны оҕорбут. Петербурга театр кистэлэнин көрдөрбүттэр. Манна биһиги маастарбыт кукольнай театр уратытын, хас биердии уобарас таҕаһын-сабын, сирэйин-хараһын ымпыгар-чымпыгар тийэй көрдөрөн дьүүлүүр сүбэ үрдүк сыанабыллар ылбытын таһанан, саамай уустук оҕоһуулаабынан бэлиэтэммит. Оттон түмүктүүр түһүмэххэ, Москваҕа Россия 16-с үйэҕэ теманы тутуспуттар. Александр Андрей Рублев үөрэнэччигэ иконописец Дионисий икона уруһуйдуу олорор түгэнин чочуйан таһаарбыт (хаартыскаҕа). Түмүгэр, саамай элбэх баалы хомууан, Россия Гран-при үрдүк наҕараадаһын, харчынан бириэмийэтин ылбыт.

—Бэйэм көрүүбэр, Дионисий мэтириэтэ, уобараһа табыллына. Мизэстэтин да таппытпын. Иконописецы Спасскай башня фонугар оҕорбутум ордук итэҕэтиллээхтик көстөн, теманы толору арыйда, — диэн Александр санаатын үллэстэр. — Маны таһынан үлэлэрбитин көмүскүүр эппиэтинэстээх түгэммитигэр, хас биердии оҕоһукка сөп түбэһэр музыка довуһуолланан, уот-күөс тыктарылан айымньыбытын ситэрэн-хоторон биэрдэ. Итинэн кыһынны харанга уот суһумугар оҕоһуктар олус кыраһыабайдык көһүннүлэр.

Маастар инники былаана кизн. Кинини Хабаровскай, Латвия, Канада, Дубай мууһун түһүлгэлэрэ кэтэһэллэр. Ол эрэри барыта үптэн-харчыттан олус улахан тутулуқтаах... Муус к ул ь п т у р а биер итэҕэһэ, — кини үйэтэ суох. Кэнники сылларга муус оҕоһуктары саас буолбакка, маннайгы тымныылары баттаһа күһүөрү кыһын оҕорор буолулар. Бу санаанан сиэтэрэн Александр Иванович дьөбүс булуус хаһан, онно араас таһымнаах күрэхтэргэ айан таһаарбыт бастыг оҕоһуктары, хос оҕортоон үйэтитэн, дьон-сэргэ дьүүлүгэр көрдөрөр ыллыктаах санаалаах. Онуоха көмө наада буоллабына, кэрэни кэрэхсээччилэргэ, улууһун дьаһалтатыгар эрэнэр. Муус, хаар оҕоһук маастарын тэнэ кини — мас ууһа. Олонхо ыһыаһын түһүлгэтин солбуллубат ууһа. Быйыл сайын Александр Мирный түһүлгэтэ күүтэр. Оттон 2014 сылга Саха сирин норуоттарын 6-с спартакиадаһын көрсө, элбэх идеялардаах, киин нөһилиэкипит тупсарыгар кэккэ санаалардаах.

Л. УВАРОВСКАЯ

Улуус баһылыгын дьуолката

ОҒОЛОР КЭРЭ БЫРААҤЫННЫКТАРА

Давид Босиков ылла.

«Сыл интеллега» номинацияны Н.С. Охлопков аатынан улуустаагы гимназия 9 «а» кылааһын үөрэнэччигэ Аяал Новгородов ылла. Айал үөрэх туйгуна, «Дьобур» региональнай фестиваль призера, матбойга региональнай хамаанда капитана.

«Сыл басты чинчийэччигэ» номинация 1 Хомуустаах орто оскуолатын 10 кыл. үөрэнэччигэ Дуня Олесова тигистэ. Дуня үөрэх туйгуна, биология улуустаагы олимпиада кыайылыабыта, химия, английскай тыл олимпиадаһын призера, «Инникигэ харды» республикатаагы конференция 1 степеннээх лауреата, В.И. Вернадскай аатынан 16-с бүтүн Россиятаагы юношескай аабылыгарга «За лучший иллюстративный стенд», «За сохранение народных традиций» номинациялар дипломуна.

«Сыл басты корреспондента» номинацияны «Э сиэли» хаһыат үлэһитэ В.Н. Рыкунова Нам 1 №-дээх орто оскуола 11 «а» кылааһын үөрэнэччигэ Аня Семенова туттарда. Аня үчүгэй үөрэхтээх, география, химия улуустаагы олимпиадалар кыайылыабыта, биология олимпиадаһын призера, «Эврика» оскуола хаһыатын корреспондента, «Э сиэли», «Кэскил» хаһыаттарга суруйуулардаах.

«Сыл талаана» номинация Хатырык орто оскуолатын 11 кыл. үөрэнэччигэ Сардаана Оконешикова туттарылынна. Кини технология улуустаагы олимпиадаһын призера, «Инникигэ харды» улуустаагы научнай-практическай конференция призера, «Радуга Севера-2009» прикладной айар үлэ улуустаагы конкурсу призера, «Юный модельер Ай-тик-2009» улуустаагы, республикатаагы конкурстар кыт-

тылылааҕа, «Сааскы таммахтар» ырыа конкурсу 1 степеннээх лауреата, «Хотугу сулус» конкурсу регионааҕы туруун 1 степеннээх дипломуна, республикатаагы туруун финалиһа.

«2010 сыл басты айар коллектива» ааты оҕо искусствотун оскуолатын «Ручеек» үнүү ансамбыла (сал. Н.Ф. Москвитина) ылла. «Ручеек» «Капельки весны», «Новые имена», «Хотугу сулус», «Күн куо», «Терпсихора» республикатаагы конкурстар лауреата, «Золотой ключ Албены» аан дойдутаагы конкурсу лауреата, «Азия оҕолоро» аан дойдутаагы спортивной ооньуу культурнай тэрэһиннэрин бастайааннай кыттааччыта, «Легенда о долине Энгиэли» оратория кыттылыабыта ситистэ.

Быйылгы сылга спорт көрү нэригэр ситиһиһилэнэн 10 басты спортсмен аатын ылбыт 10 оҕо бары кэлэн баһылык дьуолката кыттынылар. Кинилэргэ улуус баһылыгын 1-кы солбуйааччы Н.В. Слепцов кубоктары, бэлэхтэри туттарда. Оттон Артем Парниковка «Намстрой» МУП (дир. В.В. Кутуков) анал стипендията бэрилиннэ.

Нам начальнай оскуолатын, саха-французскай лицей, Нам 1 №-дээх орто оскуолатын, гимназия үөрэнэччилэрэ ыллаан-туойан кэрэ бырааһынныгы өссө тупсардылар. Са а дьыллааҕы баһылык дьуолката араас ооньууларынан, конкурстарынан, дискотекадан түмүктэннэ. В. РЫКУНОВА

Спорт - абулуур, спорт - тулуур

ТУСТУУНАН ДЬАРЫКТАНАБЫТ

Биһиги нэһилиэкпитигэр 25-с сылын Нам оҕо спортивнай оскуолатын көнгүл тустууга филиала үлэлиир. Тустуу секциятын биһиги бары убаастыыр киһибит, тренер Илья Афанасьевич Обутов салайан ытыр.

Быйыл 25 буоламмыт Илья Афанасьевич салалтатынан дьарыктана сылдьабыт. Үгүспүт хаһыс да сылын дьарыктанабыт. Тренербит олус ирдэбиллээх, уолаттар бары көтүпэккэ, дьяныардаахтык эрчиллэритин эрэйэр. Күннэтэ араас приемнары хат-хат онорон, бэйэ-бэйэбитин кытта тустан эрчиллэр кэммит биллибэккэ аһар. Салайааччыбыт тустуу күрэхтэһиилэригэр үгүстүк кытынарар. Күрэхтэһиигэ элбэхтик сырыттаахтына, эрилинэххитинэ эрэ маастарыстыбабыт үрдүүр, уопуккут эбиллэр, бойобуой характергыт сайдар дьон учууталбыт өрүү этэр. Бары хамаанда туһугар кыһаллар, бэйэ-бэйэбэ көмөлөсүһэр буоларбытыгар такайар. Үгүстүк дьарыктанар, эрчиллэр буоламмыт, сылтан сыл көрдөрүүбүт тупсан иһэр, араас таһымаах күрэхтэһиилэргэ бириистээх миэстэлэргэ тиксэн үөрүүбүт баһаам. Биллэн турар, маньаха биһиги тренербит күүстээх үлэтэ, аҕалы амаарах сыһыана, мындыр толкуйа улахан оруоллаах. Кини сылайбакка хас бириддибитигэр болҕомто ууар, салгыбакка быһаарар.

Соторутаабыта биһиги нэһилиэкпитигэр тустуу оскуолата арыллыбыта 25 сылыгар уонна Илья Афанасьевич 50 сыллаах үбүлүүгүгэр анаан көнгүл

тустууга аһаҕас турнир ытытыллыбыта. Манна улуустан эрэ буолбакка, Дьокуускайтан кытта хамаандалар кэлэн күрэхтэспиттэрэ. Турнир олус тэрээһиннээхтик, үрдүк таһымга ааста. Нэһили-

эк бары тэрилтэлэрэ, бириддиһэн дьон бириистуруоран, тустуук оҕолор олус үөрдүлэр. Бу бырааһынныкка биһиги тренербитин нэһилиэккэ, улууска олус ытыктыылларын, сыаналыылларын көрдүбүт. Учууталбыт урут дьарыктаабыт оҕолоро кэлэн махтал тылларын эттилэр, олохторугар спорт уонна Илья Афанасьевич улахан үтүө сабыдыллаахтарын эттилэр. Биһиги Илья Афанасьевичка үрдүк наҕараада туттарбыттарыттан олус үөрдүбүт, долгуйдубут.

Инникитин даҕаны Илья Афанасьевичка үрдүк ситиһиилэри баҕарабыт!

Арчың РОЖИҢ,
6-с кыл үөрэнээччитэ

ДОБОРДУУ СЫҤЫАН БЫРААҤЫННЫҤЫГА

«Нам» совхоз 50 сылын түмүктүүр юбилейнай тэрээһининэн садуоба уонна «64» дуобакка бириддиһэн бастыыр иһин аһаҕас турнир I Хомустаах нэһилиэгэр үрдүк таһым а ытытыллылар.

Садуоба (саахымат, дуобат, баарыс - хаарты ооньууга) көрү үн 1998 сылтан ыла I хомустаахтар ооньуулар. Онон бары билэр, сөбүлүүр спорт көрү нэрин быһытынан сылы түмүктүү ахсынны 29 күнүгэр элбэх күрэхтэһээччи муһунна. Икки лиганан 14-түү киһи кытына.

Интэриэһинэй көрдөөх ооньууну турнирнай табыла саахыматчыттар уонна дуобатчыттар баһылаан-көһүлээн ыгыттылар. Түмүккэ «улуу хаартыгыттарбыт» маастара кыайан тахсыбакка тийэх миэстэлэргэ тигистилэр.

I лига бастаагы Иннокентий Лаврентьев (I Хомустаах), иккис Павел Степанов (Партизан), үһүс Иннокентий Данилов (I Хом.); 2-с лига 1-кы м. Егор Леонтьев (Хамаҕатта), 2-с миэстэ Николай Соловьев (I Хом.), 3-с м. Коммунар Андросов (Партизан) кыайылаахтарынан буолдулар.

Са а сылга Ороһооспотооҕу бырааһыннык күннэригэр «64»-дуобакка Нам, Партизан, Хамаҕатта, I Хомустаах нэһилиэгин спортсменнарын кытытылаах күрэхтэһии швейцарскай системанан 11 туурдаах ытытыллына. Эдэрдэргэ 9,5 очкону ылан Григорий Местников (Хам.) чемпионнаата. Иккис Иннокентий Лаврентьев (I Хом.), үһүс Апполон Охлопков (Хам.) табыстылар. Ветераннарга бэркэ үчүгөйдик табыллан ооньоон 1-кы м. Геннадий Яковлев (Партизан), иккис Иннокентий Данилов (I Хом.), үһүс Михаил Иванов (Партизан) ылыллар. Кэрэ а ардартан соҕотоҕун кытытыт Айыына Попова (I Хом.) турнир анал бириһинэ туттарылына. Күрэхтэһии кытытылаахтарыгар республикаҕа, оройуоо а ыарахан ыһааһы а (100 кг) мас тардыһытыгар, гирэ спордугар «Нам» совхоз чииһин элбэх сыл устата көмүскээбит ветеран спортсмен, олохтоох поэт, үс кинигэ автора Николай Федотов (I Хом.) бэйэтин кинигэлэрин бэлэх уунна.

Садуоба уонна дуобат күрэхтэһиилэрин кыайылаахтара «Нам» совхоз юбилейнай мэтээллэринэн, грамотанан, бириистэринэн наҕараадаланылар.

«Нам» совхоз 50 сылын түмүктүүр юбилейнай тэрээһинин, өй-тулуур ооньууларын спортсменнарыгар аһаҕастынан, үтүө өйдөбүллээх спортивнай бырааһынныктары тэрийбиттэринэн Нам улуунун тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэригэр барҕа махталбытын тиэрдэбит.

И.И. ЛАВРЕНТЬЕВ,
I Хомустаах

УОСКУЛАҤЫ БИЛБЭТ САНААКАМ

Ольга Васильевна: «Сэри тулаахтарыгар воспитателинэн үлэлээбитим, онтон сааламмыта мин үлэм ыстааһа», — дьон ахтар. 1943 сыл олунньу ыйга Таастаах сэттэ кылаастаах оскуолатын үөрэнээччилэрэ аҕыйах оҕо буолан, Хамаҕатта детдомугар олоро, үөрэнэ кэлбиһпит. Кини Арыы-Тииккэ улахан оҕолорго воспитатель эбит. Абыраллаах сирбитигэр кэлбит оҕолору кини үөрэ-көтө эйэбэстик көрүстэ. Таҕас-сап мөлтөх, бэрт дьүдөх көрүгнээх буолан, кыбыстабыт, килбигийэбит. Манна чугуруннаһан, итиннэ ыйыгалаһан оннобуһун син булуһун, дьиэтигэр быһытыллыбыт. Бу корпуска суунубут, таһаһытын уларыттыбыт, чэпчи түстүбүт. Ыраахтан тонон кэллилэр диэтэхтэрэ, аһаттылар. Манна 2-3 хоннордулар. Оҕолору кытта син бодоруһан истибит. Маннайгы кылаастары «украинецтар дьиэлэринэн» ааттанар корпуска көһөрдүлэр. Оскуолабыт мантан ырааҕа суох. Манна үөрэммит, кыра оҕолор эмиз бааллар, уолдуун-кыыстын таһаһынан быһаһар хостордоохпут. Сүүрбэччэ оҕо баар эбит. Тапчаан оронноохпут, тупса утуйар таһас, соттор биэрдилэр. Воспитательбыт Бурцева Анисия Николаевна.

Ольга Васильевна Авксентьева ийэтэ Вера Николаевна маннайгы кылаас оҕолорун үөрэтэр эбит. «Программаттан хаалбыккыт» дири, биһиги ингибэккэ добдугурачы кыайан аахпаппыт. Күнгэ биридэ хааһы сибибит. Таһаспыт бэйэбитигэр сөп түбэспэт буолан, хаамарга боһуун, ингэн охтобут. Учууталым Вера Николаевна хоһоону добдуччу ааһарга үөрөспүт. Муннаан-таһаһан кылааспытын бүтэрдүбүт. Детдом оҕолоро улаханнаһан-кыраһыан Никольскайга баран концерт көрдөрдүбүт. Онно хоһоон аахтым. Онтон ыла 67 сыл устата сценаҕа таһан ааһарым. Кыра добурун күн бүгүн да хааллар иликпин. 2010 сылга Кыайы 65 сылыгар аналлаах улуус фестивалыгар «Хамаҕатта — мин сылаас уйам» дьон хоһоону ааһан лауреат аатын ылым.

Ити кэнниттэн үгүс сыллар ааспыттара. Биһиги улаатан, Нам орто оскуолатыгар үөрэнэр буоллубут. Ольга Васильевна үрдүкү кылаастарга нуучча тылын уонна литературатын үөрэтэр. Миигин хас да сыл кини үөрөспүтэ. Кини биһиги нуучча тылын баай абыланнаах кэрэтигэр умсугуппуга. Үйлээҕи суруйан, айан хаалларбыт нуучча суруйааччыларын айымньыларын уобарастарыгар, кинилэр үтүө холобурдарыгар итиллэн улааппыппыт.

Ольга Васильевна таптыыр идэтигэр 42 сыл устата кичэллээхтик, айымньылаахтык, таһаарылаахтык үлэлээбитэ. Үгүс оҕону үөрэтэн киэн айан суолугар эрэллээхтик таһаарыспыта. Дэлэбэ кини үөрүүлээхтик сана алайыа дуо: «Мин дьоллоох киһибин, үөрөспүт оҕолорум үлэһит буолан көрсөллөр, миигин сырыы айы эҕэрдэлиллэр, санааһа наһаа үчүгэй, астынабын». Кини үөрөспүт оҕолорунан киэн туттар үөрүүтэ үрдүк: Охлопков Николай Семенович, тулааһа оҕо, үөрэҕэр олус кыһамнылаах этэ. Институту кыһыл көмүс мэтээлинэн бүтэрибэтэ, кэлин Красноярскайга үрдүкү партиянай оскуолаҕа үөрөспүтэ. Саха АССР Министрдерин Советын председателин солбуйааччынан уонна бастаагы солбуйааччынан үлэлээбитэ. Саха сиригэр промышленность объектарын тутууга улахан добурун уурбуга. Оскуолалар, балыһалар былааннаахтык тутуллубуттара.

Дьяконова Мария Егоровна — Саха АССР оскуолаларын үтүөлээх учуутала, учебниктар автордара, педагогической уонна тыыл ветерана, Петрова Матрена Васильевна — райсовет исполкомун председателин солбуйааччы 17 сыл, республика норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, Лазарев

Петр Алексеевич — профессор, мамонт музейын тэрийээччи, биллиилээх учуонай, Пестряков Иван Петрович — СР үтүөлээх геолога, Иннокентий Захарович, Георгий Ильич Кривошапкиннар — Саха республикатын культуратын үтүөлээх үлэһиттэрэ о.д.а.

Ольга Васильевнаны кытта чаастагык көрсүһөбүт. Биһиги Нам орто оскуолатын 1954 сыллаахха бүтэрибиппит. Оскуола уонна Хамаҕатта детдомун үбүлүүдэригэр бары көрсүһөбүт. Ааспыт ахтыһабыт, бары пенсиялаах убаастабыллаах ветераннарбыт. Ол эрэри уоскуланы билбэт санаакам өрүү түөһүм иһигэр кыһыннар, онно баар мин уостубат тапталым.

Ольга Васильевна 86-с сааһыгар олорор. Хамаҕатта орто оскуолата кини кэргэнин Шапошников Ефим Михайлович аатын сүгэр. Ефим Михайлович саха талааннаах график художнига. Кини 1971 с. ыалдьан өлбүтэ. Ефим Михайлович аата-суола сүппэт, барбарар. Үс кыһа Аита Ефимовна, Екатерина Ефимовна, Туйаара Ефимовна — Россия айар соһун чилиэннэрэ. Кыргыттар уонна Василий Ефимович анал үрдүк үөрэх кыһатыгар үөрөспүттэрэ. Ольга Васильевна сарсынгы күн эрэллинэн олорор. Соҕотох ийэ түөрт оҕону дойду престижнэй институттарыгар үөрэттэрибэтэ. Улахан кыһа Аита Ефимовна — «Далбар хотун» сурунаал кылаабынай редактора, суруйааччы. Ольга Васильевна — педагогической үлэ ветерана, Нам улуунун уонна Хамаҕатта нэһилиэгин бочуоттаах гражданина. Оҕолорун тапталларыгар, көмөлөрүгэр сынныалаһнык, сылаастык олорор.

Сайын айы Хамаҕаттаҕа таһар. Манна бас билэр дьиэлээх. Хамаҕатта нэһилиэгин дьаһалтата Захаров Н.Д., Дунаев А.Г.

олохтоохтор көмөлөрүнэн олоһор дьиэ туппугура. Авксентьевтар дьиэ кэргэттэрэ бары үөрэхтээх, интеллигентнэй дьон. Ольга Васильевна аҕата Василий Иннокентьевич үөрэх министрствотын инспектора. Ийэ дойдутун өстөөхтөн көмүскүү сылдьан, сэри хонуутугар охтубуга. Виктор Васильевич Москваҕа К.А. Тимирязев аатынан академияны бүтэрибэтэ, дойдугулар агрономунан үлэлээбитэ, Людмила Васильевна — Германияҕа институт профессора. Иннокентий Васильевич үрдүк үөрэхтээх экономист этэ. Ольга Васильевна «төрөөбүт Хамаҕаттабын уонна бирид дойдулаахтарбын таптыбын» дьон киэн тутта этэр. 2006 с. сааскы халаан уугун иккис долгуна биһиги дьиэлэрибин ылбыта. Кини онно сана алайыта: «Первый раз в жизни», — дьон сөхпүтэ. Ол курдук

сааскы айылҕа сөбүмэр күүһүн, кэрэ ньиригирин аан бастаан көрбүтэ.

Уоскуланы билбэт санаакам тэһитэ кэһин, амарах алтыс тылларын тапталлаах учууталбар хоһоонунан этэбин. «Учууталга» дьон хоһоомун 1953 с. суруйан, «Колхоз сирдэһитэ» хаһаакка тахсыбыта кулун тутар 27 күнүгэр. Хоһоон учууталбар Ольга Васильевна Шапошникова анаар.

Г.И. КРИВОШАПКИН

УЧУУТАЛГА

(Учууталбар О. В. Авксентьеваҕа)

Күндэлэс дьол аанын миэхэҕэ
Учууталым доборум, Эн ыйдың.
Уйгулаах олоххо тириэрдэр
Суолбутун маяктыы сырдатың.

Чуорааның лыңкынас тыаһынан
Сырдыкка, үөрэххэ ыңгырда.
Сүрүмүм үлүскэн үөрүүнэн
Толору дьолунан мичээрдэ.

Кытыастар кыһаҕар иитиллэн
Эдэр саас үтүөтүн көрбүтүм.
Пушкины, Горькайы үөрэтэн
Олоҕу мин таптыыр буолбутум.

Күннэтэ дьяһынан үөрэтэн
Наука төрүтүн биллэрдим,
Сайдыһаах ыччаты иитэнгин
Дойдубут кэскилин барҕатың.

Баһыба, учуутал доборбор
Күлүмнэс сырдыкка тиэрпиккэр.
Эйэбэ, көңүлүгэ дьулуһар
Модун күүс санааны биэрбиккэр.

1953 сыл

Сатира харабынан

ААСПЫТ СЫЛ АРААСТАРА, ЭРГЭ СЫЛ ЭРИЭННЭРЭ

Өссө биир сыл ааста. Олох, кимтэн да ыйышпакка, иннин диэки барар. Күннээби олохпугуар сайдыы да, итэбэс да баар. Олор куруук тэннэбилгэ тураллар, кинини толкуйга түһэрэллэр.

ЫРААҔЫНАН СЫРЫТТЫН

Лужков мээрбит аатырда,
Москубаны «аатырта».
Батурина кэргэнэ
Бастакынан ааттанна.
Бастын мааны көстүүлээх,
Уонтан тахса гектардаах,
Посольстволар туруохтаах
Сирин ылбыт «просто так».
Небоскреб дьизэлэри
Бииртэн бири, бэртэри
Хорошпугуар дөбөнүк,
Батарбыттар түргэнник.

Бэйэ иннин туһугар
Ньүдү-балай барбыттар.
Баһаам элбэх харчыны
Сиятэригэр симпиттэр.
Кутурукка үктэлтэн
Куотар аакка барбыттар.
Бары дьизэнэн күрэнэн
Англианы булбуттар.
Хайдах эрэ өйдөмөт
Тойоттордоох курдукпугу.
Байалларын көрөллөр,
Атын өттүн умналлар.
Аны маньык алдырхай
Биһиэхэбэ ааннаарай,
«Икки муостаах» адырай
Тонсуйаарай ааммытын.
Кэбис, оннук буолбатын,
Кини олох кэлбитин.
Ааһа түстүн, кизр бардын,
Ыраабынан сырыттын.

Инсэ-обот солбого
Ингэн-өтөн кирибэтин,
Уорар идэ дьалыга
Олохсуйан хаалбатын.
Оннук толкуй сахаҕа
Ончу төрүт суох буоллун.
Байар-тайар санааҕа
Туора тардан илпэтин.
Онно сөптөөх төбөлөөх
Ураанхайдар буоллахпыт,
Тардыллыбыт айаҕа
Кириэн биэрбэт инибит.
Онуохаҕа, биридидит
Харахтанн кыраҕы,
Кыраттан да сылыктаан
Көрүөххэйин ырааҕы.

«Холбос» түмсүү тыа дьонун
Ааспыт үйэ устата
Холбообута, түмүгүтэ,
Табаарынан хааччыта.
Олох араас кэмгэр
Көмүскэллээх этибит.
Быстарыкка, ачыкка
Хааччылламыт кэлбиппит.
Кыра үшүт сымсчаанын
Паайдаһаммыт түмүппүт.
Оннук бүтүн баайытын
Кыырпахтаһан муспуппут.

Киһи эрэ хомойуох,
Райпобут олох суох.
Ыһылынна, тоғунна,
Атыланна атына.
Паайдаах өттө барыта
Күөмчүлэннэ бырааба.
Муспут баайтан малыйда,
Или соттон табыста.
Кимэ-туга биллибэт
Кэли киһи харчытын
Ууран биэрде сизбиттэн,
Ылан барда баайытын.

Улэһиттэр, паайдаахтар
Үрүө-тараа бардылар.
Кирибит аты үбүттэн
Улэһиккэ кирибэттэр.
Дьингээх паайдаах кинилэр —
Хаһаайыттар этилэр.
Ханнык күүстэр кэлэннэр?
Туора анһан кээстилэр?
Саатар, үлэ миэстэте
Улэһиккэ хаалбата.
Саҕа кэлбит хаһаайын
Саҕа дьону аҕалла.
Буолтун кэннэ эттэххэ
Билинэргэ тийиэбит.
Кэлин кэккэ сылларга
Чыхчы бэйэбит эстибит.
Райпобут аны суох,
Паайдаах киһи аны суох,
Остолубуй, маҕаһын,
Аты бары чаһынай.

Андрей КОБЯКОВ

«Коробейники» нуучча ырыатын ансаамбыла тохсунньу 7 күнүгэр А. Шестаков аатынан сынныланан киинигэр оҕо-аймаҕы Ороһуостубатааҕы елкаҕа түмтэ.

Бырааһынныкытааҕы дьоро күнү Намнааҕы православнай Иоанн Предтеча аатын сүгэр приход настоятелэ иерей Павел истинг эбэрдэ кэс тылыннан аста. Ансаамбыл «Спаситель мира» дьин представлениены көрдөрдө. Сценарийы Л.В. Петроловична суруйбут. «Коробейнички» оҕо ансаам-

ОРОҔУОСТУБАТААҔЫ ОСТУОРУЙАҔА

была, Намнааҕы алын сөһүөх оскуола үөрэнээччилэрэ (учууталлар М.Д. Рожина, Н.М. Павлова), улуустааҕы сынныланан киин үлэһиттэрэ кыттыылаах Ороһуостубатааҕы остуоруйа оҕолор уонна төрөшүттэр биһирэбиллэрин, кизг сөнгээри-илэрин ылла. Салгыы эбэрдэ ырыа, үгкүү, көрдөөх оонньуу эгэлгэтэ тэрилиннэ. Бырааһыннык түмүгэр Намнааҕы приход оҕолорго бэлэх туттартаата. Бэлиэтээн эттэххэ, приход 300-кэ бэлэби бэлэмнээбит. Бу күн улахан агара барыта тарбанна. Онон урукку сыллары кытта тэннээтэххэ, быйылгы бырааһынныкка оҕо-аймак кэлиитэ элбэх.

Бу инбэлиит уонна элбэх оҕолоох дьыэ кэргэттэр оҕолоругар аналлаах Ороһуостубатааҕы елка быйыл үһүс сылын ытылынна. Онуоха «Коробейники» ансаамбыл, Намнааҕы православнай Иоанн Предтеча аатын сүгэр приход өнгөлөрө, А. Шестаков аатынан сынныланан киин өйбүлэ улахан. Инникитин бу үтүөнү эрэ тарҕатар тэрээһин үгэскэ кубулуйан тиһигин быспакка ытылла турдун.

Л. УВАРОВСКАЯ

Спорт - дьулуур, спорт - тулуур

СОНУН КҮРЭХТЭНИИ

Ахсынньы 9-10 күннэригэр Дьокуускай куоракка МЧС полигонугар хаһыс да төгүлүн ытыллар республиканскай «Пожарно-прикладной вид спорта» дьин ааттаах күрэхтэһиигэ биһиги 1 N-дээх НСОШ оскуолатын «Спаситель» кулууба (сал. Софронов А.М.) үһүс сылбытын кыттан, бу сырыыга ситиһиллээхтик кыттан кэллибит. Уопсайа быйыл хаһаангытааҕар да элбэх, 12 хамаанда кэлбит. Ол курдук хамаанданан түмүккэ Нам улууна эрэллээхтик кыра очконан хаалан ЯКШИ (кадет оскуолатын) кэнниттэн иккис миэстэ буоллубут, үһүс миэстэ-Дьокуускай к. 26 N-дээх оскуолатын.

Бирдидиллэн көрүннэргэ оҕолорбут ситиһиллэрэ: 100 миэтэрэлээх харгыстары туорааһын — орто группаҕа: Парников Артем (9 кыл.) 1-кы миэстэ, улахан группаҕа: Мадьяров Ганя (11 кыл.) 2-с м., кыргыттарга: Сысолятина Лена (11 кыл.) 3-с м.

Гепатит В — бу вируснай ыарыы быар сүһүрүүтүгэр тиэр-дэр. Гепатит В быар ыарыытын саамай сүрүн биричинэтинэн буолар. Аан дойдуга 350 мөл. киһи бу вирус носителэ буолаллар, кинилэр истэриттэн сыл аайы 250 тыһыынча киһи быар ыарыытыттан ыалдьан өлөр эбит. Россияҕа сылын аайы 50 тыһыынча гепатит В ыарыынан саҕа ыалдыбыт киһи уонна 5 мөл. хроническай гепатиттаах дьон регистрацияланааллар. Гепатит В содула ыарахан, киһи быар цирроһун уонна быар рагын сүрүн биричинэтинэн буолар.

Гепатит В икки көрүннээх — острэй уонна хроническай.

Гепатит В острэй көрүнэ: вируһунан сүһүрбүт дьон агара туох да симптома суох ыалдыр эбит, инкубационнай бириэмэтэ 30-180 күннэ дылы (үксүн 60-90 күн). ыарыһах ортоһунан 1-2 нэдиэлэ кэнниттэн саһарар эбит. ыарыһа сараланыта тымныһан ыалдыр курдук кириэр эбит, ол иһин ыарыһах аахайбакка хаалыан сөп: аппетит суох буолар, түргэнник сылайар, нухарыйа сылдыр буолар, өҕүйөр, хотуолуур, сорох ардыгар температуралыыр, этэ, сүһүөҕэ, төбөтө ыалдыр, сөтөллөр, муннун уута сүүрэр, күөмэйэ ыалдыр. Саһарбыт бириэмэтин бастакы симптомуна буолар ыарыһах иигэ хараһагар, хараһа коричневый буолар, онтон хараһын склерата, хараһын уонна айаһын слизистайда-ра саһараллар, илиитэ, онтон хойуутуу соҕус тириитэ саһараллар. Хаһас өттө тынатын угуоһун анһыгар ыараан хаалар уонна ыалдыр буолар, сороһор хойуута манхайар (сырдыр). Гепатит В улахан осложнениета суох аастаҕына ыарыһах 75%-на 3-4 ыйынан үтүөрэр, онтон ыарыһах 25%-на биохимическай аналиһыгар өссө да өр уларый-

Штурмовой кирилизэскэ тахсыы: орто группа — Парников Артем (9 кыл.) 1-кы миэстэ, улахан группаҕа: Иванов Ганя (11 кыл.) 2-с м., кыргыттарга: Сысолятина Лена (11 кыл.) 3-с м., Матананова Лена (10 кыл.) 2-с м.

Икки көрүн түмүгүнэн: Парников Артем — 1-кы миэстэ, Сысолятина Лена 3-с миэстэ, Иванов Ганя — 3-с миэстэ.

Парников Артем 100 миэтэрэҕэ саҕа республика рекордун олохтоото. Ол иһиниз кини бу сайын XIX Бүтүн Россиятааҕы күрэхтэһиигэ Дальневосточнай уокурукка Сахалинга баран кэлбитэ. Онно Артем «штурмовкаҕа» 3-с миэстэни ылан республика рекордун олохтообута. Онон Парников Артем икки көрүннэ республика рекордсмена буолла.

Аны саас кулун тутарга XX Бүтүн Россиятааҕы күрэхтэһиигэ Петропавловск-Камчатскай куоракка барарга сүүмэрдир күрэхтэһиигэ кыттары бэлэмнэнэбит. Бу республиканскай күрэхтэһии ВДФО 50 сылыгар ананна.

Афанасий СОФРОНОВ,
Нам 1 N-дээх орто оскуолатын
ОБЖ учуутала

Специалист сүбэлиир

ВИРУСНАЙ В ГЕПАТИТ

былар баар буолаллар.

Хроническай гепатит: ыарыы биллэрбэккэ кириэрэбит, ыалдыбыт киһи үксэ ыарыы бастакы симптомнарынан хаһан ыалдыбытын өйдөөбөккө хаалар. ыарыы бастакы төрүөтүнэн ыарыһах түргэнник сылайар, нухарыйа сылдыр буолар, үксүгэр ыарыһах сарсыарда кыайан уһуктан биэрбэт эбит, күнүс утуйан тахсан түүн сатаан утуйбат буолар, аппетита сүтэр, өҕүйэ сылдыр, хотуолуур, иһэ үллэр, острэй гепатит курдук ыарыһах иигэ хараһарар, онтон хараһын склерата, хараһын уонна айаһын слизистайда, тириитэ саһараллар, ыарыһах өр кэмнэ саһарар, эбэтэр саһарбыта сүтэ-сүтэ саһарар эбит. Хроническай гепатит түргэнник быар цирроһа ыарыһа кубулуйуон сөп. Быар цирроһун төрүөтүнэн вируснай, токсическай, лекарственной уонна алкогольной гепатит буолуон сөп. Араас биричинэтин актывынай хроническай гепатит В-нан ыалдыбыт дьон 25%-на быар цирроһунан ыалдыр эбит.

Ыарыһах хайдах сыстан ыалдырар? ыарыһах киһи хаһын кутуутуттан, уопсай шприһи туттууттан, хирургическай, стоматологическай инструменнар нөҕүө, татуировка иннэтиттэн, маникюрнай инструменнартан; гомо-биитэр гетеросексуальнай половой сылдыһыһыттан, гепатит В-лаах дьахтар төрүүрүгэр доруобай оҕотугар бэриллэр, гепатит В-лаах киһи силигэр хааннаах буоллаһына, уопсай тиис ыраастыгыр щетка уонна бритва нөҕүө сыстан сөп.

Биһиги улууска гепатит В уонна С носителлэрэ, хроничес-

кай В уонна С көрүн гепатиттаах саҕа ыалдыбыт дьон сыл аайы учуокка ылыллаллар. Оройун үрдүнэн ыарыы бастакы түмүгүнэн МУЗ «Намская ЦРБ» дааннайынан гепатит В уонна С носителлэрэ 103 киһи учуокка турар, хроническай гепатиттаах дьон 184 киһи турар.

Хайдах харыстаныахха?
— Одноразовой шприһынан укуол ылан баран ырааһылыахтаах, биир эрэ киһиэхэ бэриллэр, биир шприһи хас да киһи туттара көнүллэммит.

— Мээнэ түбэһиэх киһини кытта половой олоһунан олорорго туттунуохха наада, биитэр оннук түбэлтэҕэ презерватив туттулдуохтаах.

— Татуировка онторторго хаачыстыбалаах, стерильнай инструмент туттулдуохтаах, маастар одноразовой бэрчээккэлээх буолуохтаах.

— Маникюр онгосторгутугар бэйэбит туттар инструменнар-гытын эрэ туттун.

— Зубной щетканы, бритваны уопсай туттуман.

— Оҕолоноору былаанна-нар буоллаһытына гепатит В-га хаан аналиһа туттарылыахтаах.

— Уонна саамай эрэллээх биир көрүн вакцинация буолар, билгин «Дорубуйа» национальнай бырайыгынан 18 саастарыттан 55 саастарыгар дылы гепатит В утары босхо вакцинация үлэтэ 2006 сылтан саҕалаан бара турар.

Бэйэритин харыстаның! Доруобай буолуң!

А.И. ВИНУКОВА,
Роспотребнадзор
Намнааҕы отделнай
специалиһа

Понедельник, 17 января
Профилактика до 11.45
11.45 Ералаш
12.00, 15.00, 18.00, 23.30
Новости
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Жди меня
21.00 Время
21.30 Т/с «Доктор Тырса»
22.20 Спецрасследование: «Нелегалы»
23.50 Т/с «Подпольная империя»
00.50 Х/ф «Только она - единственная»
02.40 Х/ф «Микс»

Вторник, 18 января
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00,
23.30 Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20, 04.25 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Доктор Тырса»
22.20 Д/ф «Спасти любой ценой»
23.50 На ночь глядя
00.40 Х/ф «Дерево Джошуа»
02.40 Х/ф «Фактотум»

Понедельник, 17 января
11.00, 13.30, 20.00 Все включено
12.00, 05.05, 08.40 Top Gear
13.00, 15.00, 18.00, 22.40,
06.10 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.25
Вести.ру
14.30 Основной состав
15.10 Вести-Спорт.
15.15, 06.50, 07.40 Моя планета
16.40 В мире животных
17.10, 06.20 Наука 2.0
18.10 Футбол Ее Величества
19.00 Top Gear. «Тысяча миль по Африке»
20.50 Биатлон. Кубок мира.
22.55 Хоккей. КХЛ. «Металлург» (Магнитогорск) - «Атлант» (Московская область).
01.15 Профессиональный бокс
02.10 Х/ф «Иностранец - 2. Черный рассвет»
04.15, 10.10 Неделя спорта
09.40 Рейтинг Тимофея Баженова

Вторник, 18 января
11.00, 13.30, 19.00 Все включено
12.00, 05.05 Top Gear
13.00, 15.00, 18.00, 23.25,
04.15, 06.10 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.45
Вести.ру
14.25 Технологии спорта
15.15, 06.20 Моя планета
16.40 Наука 2.0
17.10 Там, где нас нет. Швейцария
18.10 Неделя спорта
19.50 Биатлон. Кубок мира.
23.40 Х/ф «Стальные тела»
01.40 Хоккей. КХЛ. «Витязь» (Чехов) - «Северсталь» (Череповец). Прямая трансляция
04.35 Биатлон с Дмитрием Губерниевым

Среда, 19 января
16.00, 06.20, 07.40 Моя планета
17.10, 09.55 Там, где нас нет. Швейцария

Среда, 19 января
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00,
23.30 Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20, 04.20 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Доктор Тырса»
22.20 Среда обитания
23.50 Т/с «Обмани меня»
00.40 «Доктор Дулиттл - 2»
02.15 Х/ф «И у холмов есть глаза»

Четверг, 20 января
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00,
23.30 Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить
15.20, 04.25 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Т/с «След»
19.00 Давай поженимся!
20.00 Пусть говорят
21.00 Время
21.30 Т/с «Доктор Тырса»
22.20 Человек и закон
23.50 Судите сами
00.40 Х/ф «Максимальное ускорение»
02.40 Х/ф «Тихий омут»

Пятница, 21 января
05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00, 18.00
Новости
09.10 Контрольная закупка
09.40 Жить здорово!
10.50 ЖКХ
12.20 Модный приговор
13.20 Детективы
14.00 Другие новости
14.20 Понять. Простить

17.40, 04.00, 07.25 Вести.ру
18.00, 00.15, 04.15, 06.10
Вести-Спорт
18.15 Профессиональный бокс
19.15 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
19.45 Биатлон. Кубок мира.
21.25 Хоккей России
21.55 Хоккей. КХЛ. «Авангард» (Омская область) - «Нефтехимик» (Нижекамск).
00.25 Основной состав
00.55 Хоккей. КХЛ. СКА (Санкт-Петербург) - «Металлург» (Магнитогорск).
03.15 Неприкасаемые
04.35 Рейтинг Тимофея Баженова
05.05, 08.55 Top Gear
10.25 Технологии спорта

Четверг, 20 января
11.00, 13.30, 00.15 Все включено
11.55, 04.55, 08.55 Top Gear
13.00, 15.00, 18.00, 00.00,
04.15, 06.00 Вести-Спорт
13.15, 17.40, 04.00, 07.25
Вести.ру
14.25 Технологии спорта
15.10, 06.40, 07.40 Моя планета
17.10 Рейтинг Тимофея Баженова
18.10 Спортивная наука
18.55, 10.30 Начать сначала
19.25 Профессиональный бокс
20.25 «Теневой человек»
22.20 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Мужчины.
01.00 Основной состав
01.30 Хоккей. КХЛ. «Динамо» (Москва) - «Динамо» (Рига).
04.35 Стилет
06.10 Наука 2.0
09.55 Там, где нас нет. Швейцария

Пятница, 21 января
11.00, 13.30, 00.15 Все включено
11.55 Top Gear
13.00, 15.00, 18.00, 00.00,
04.30, 05.55 Вести-Спорт
13.15, 17.40 Вести.ру
14.25 Спортивная наука
15.10, 06.05, 07.40 Моя планета
17.10 Наука 2.0
18.10 Технологии спорта
18.45 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Мужчины.
20.30 Х/ф «Крах»
22.20 Биатлон. Кубок мира. Спринт. Женщины.
00.55 Основной состав
01.30 Хоккей. КХЛ. «Спартак»

15.20, 04.50 Хочу знать
15.50 «Обручальное кольцо»
16.50 Федеральный судья
18.20 Поле чудес
19.10 Давай поженимся!
20.00, 21.30 20 лучших песен 2010 года
21.00 Время
23.10 Х/ф «Какраки»
02.30 «К северу от Аляски»

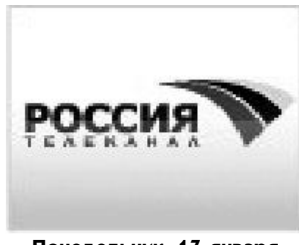
Суббота, 22 января
05.30, 06.10 Х/ф «Обочина»
06.00, 10.00, 12.00 Новости
07.20 Играй, гармонь любимая!
08.10 Мультфильм
09.00 Умницы и умники
09.40 Слово пастыря
10.10 Смак
10.50 Кумиры
12.10 «Восстание чайников»
13.10 Моя родословная
14.00 Анимационный фильм «Мадагаскар: Побег в Африку»
15.30 «Китайская бабушка»
17.10 Кто хочет стать миллионером?
18.10 «Прогулка по Парижу»
19.50, 21.15 Минута славы
21.00 Время
22.00 Олег Табаков. Юбилей среди друзей
23.30 Х/ф «Красавчик - 2»
01.50 Х/ф «Французский связной - 2»
04.10 «Моя ужасная няня»

Воскресенье, 23 января
06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Орел и решка»
07.50 Служу Отчизне!
08.20 Мультфильм
09.10 Здоровье
10.10 Непутевые заметки
10.30 Пока все дома
11.30 Фазенда
12.20 Вкус жизни
13.20 КВН. 50 виртуальных игр
14.20 Х/ф «Привет, киндер!»
16.20 Вечер музыки Микаэла Таривердиева
17.50 Х/ф «Пираты Карибского моря: На краю света»
21.00 Воскресное Время
22.00 Большая разница
23.00 Шоу Ни бе ни ме нехило
23.40 Познер
00.40 «Он, я и его друзья»
02.40 Х/ф «Фейерверк»

(Москва) - «Салават Юлаев» (Уфа). Прямая трансляция
04.00, 07.05 Вести.ру. Пятница
04.45 Вести-Спорт.
04.50 Профессиональный бокс

Суббота, 22 января
11.00, 13.45, 07.15 Моя планета
13.00, 15.20, 18.00, 23.05,
04.25, 06.35 Вести-Спорт
13.15 Вести.ру. Пятница
14.50 В мире животных
15.30, 04.40 Вести-Спорт.
15.40, 06.45 Индустрия кино
16.10 Х/ф «Черный гром»
18.15 Кубок мира по бобслею и скелетону.
19.15 Х/ф «Ультрафиолет»
20.55 Биатлон. Кубок мира. Эстафета. Женщины.
22.30 Начать сначала
23.20 Биатлон. Кубок мира. Масс-старт. Мужчины.
00.20 Волейбол. «Матч звезд». Мужчины.
02.25 Футбол. Чемпионат Англии. «Астон Вилла» - «Манчестер Сити».
04.45 Конькобежный спорт. Чемпионат мира по спринтерскому многоборью.
09.00 Футбол. Чемпионат Англии. «Астон Вилла» - «Манчестер Сити»

Воскресенье, 23 января
11.00, 13.30, 08.10 Моя планета
13.00, 15.05, 18.00, 00.15,
04.00, 06.55 Вести-Спорт
13.15 Рыбалка с Радзишевским
14.35 Рейтинг Тимофея Баженова
15.15, 04.15 Вести-Спорт.
15.25 Страна спортивная
15.50 Х/ф «Рекрыт»
18.10 Лотто Метрополитен
18.15 Магия приключений
19.10 Кубок мира по бобслею и скелетону.
20.10 Биатлон с Дмитрием Губерниевым
20.40 Биатлон. Кубок мира. Масс-старт. Женщины.
21.35, 07.05 Top Gear. «Взгляд изнутри»
22.40 Биатлон. Кубок мира. Эстафета. Мужчины.
00.30 Конькобежный спорт.
02.00 Х/ф «Убийство в Белом доме»
04.20 Смешанные единоборства.
06.10 Футбол Ее Величества

Понедельник, 17 января
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Артист забытого жанра. Владимир Шубарин»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00
Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30
Вести-Москва
11.50 Т/с «Маршрут милосердия»
12.50 Настоящая жизнь
13.45 Дежурная часть
14.50 «Кулагин и партнеры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойнойночи, малыши!
21.00 «Пятая группа крови»
23.45 Городок
00.50 Вести+
01.10 «Письма с Ивондзимы»

Вторник, 18 января
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Русские без Рос-сии. Отец Михаил. История одной семьи»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00
Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30
Вести-Москва
11.50 «Маршрут милосердия»
12.50 Настоящая жизнь
13.45 Дежурная часть
14.50 «Кулагин и партнеры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойнойночи, малыши!
21.00 «Пятая группа крови»
23.50 Вести+
00.10 Х/ф «В последний раз»
01.55 Честный детектив

Среда, 19 января
05.00 Утро России

17 января, понедельник
7:00 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
7:10 «Новый день» прямой эфир
17:30 «Геван»: Таптыыр, тап-татар дыолугар...
18:00 «Саха Сирэ» информа-ционная биэри
18:15 «Көһө суол-сайдыы аар-тыга» («Бэрдигэс» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Айыы обото
19:00 «Якутия» информа-ционная программа
19:15 «Профи» («Нурба» ТВ)
19:45 «Аал-луук мас»: Айыы сьыдааһа
20:15 «Федерация»: От пер-вого лица
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
21:05 «Сага ырыа» интерак-тивный конкурс
21:35 «Эргимтэ»
21:50 «Недвижимость в Яку-тии»
22:05 «Поэзия жизни Сергея Прачева»
22:20 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа (по г. Якутску)

18 января, вторник
7:00 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
07:10 «Новый день» прямой эфир
17:30 «Полярная звезда»: Род-ной мой край
18:00 «Саха Сирэ» информа-ционной биэри
18:15 «Новые объекты меди-цины» (ТВ «Хангалас»)
18:45 «Күнчээн»: Уу-чүкүчүк
19:00 «Якутия» информа-ционная программа
19:15 «Чэгизэн»: О создании безбарьерной среды для лю-дей с инвалидностью
20:00 «Бизнес-формула»: Ин-новации в бизнесе
20:15 «Уус кыһата»: Күөх Уус
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
21:05 «Сага ырыа» интерак-

09.05 Д/ф «Разбитые мечты актрисы Никишихиной»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00
Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30
Вести-Москва
11.50 Т/с «Маршрут мило-сердия»
12.50 Настоящая жизнь
13.45 Дежурная часть
14.50 «Кулагин и партнеры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойнойночи, малыши!
21.00 «Пятая группа крови»
23.50 Вести+
00.10 «Ужин в четыре руки»
02.00 Горячая десятка

Четверг, 20 января
05.00 Утро России
09.05 Д/ф «Чертовое колесо Арно Бабаджаняна»
10.00 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00
Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30
Вести-Москва
11.50 Т/с «Маршрут мило-сердия»
12.50 Настоящая жизнь
13.45 Дежурная часть
14.50 «Кулагин и партнеры»
16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойнойночи, малыши!
21.00 «Пятая группа крови»
22.50 Сидинок
23.50 Вести+
00.10 Х/ф «Морфий»

Пятница, 21 января
05.00 Утро России
09.05 Мультимане
09.15, 01.45 Мой серебряный шар
10.10 О самом главном
11.00, 14.00, 16.00, 20.00
Вести
11.30, 14.30, 16.30, 20.30
Вести-Москва
11.50 Т/с «Маршрут мило-сердия»
12.50 Настоящая жизнь
13.45 Дежурная часть
14.50 «Кулагин и партнеры»

тивный конкурс
21:35 «Точка кипения»: Пита-ние школьников
22:05 «Простые истины»: Со-чельник Крещения
22:35 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа (по г. Якутску)

19 января, среда
07:00 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
07:10 «Новый день» прямой эфир
17:30 «К юбилею Куранах-ской фабрики» (ТВ «Алдан»)
18:00 «Саха Сирэ» информа-ционной биэри
18:15 «Албан ааккар сугуруйэн...» («Майа» ТВ)
18:45 «Күнчээн»: Күлүмэн
19:00 «Якутия» Информа-ционная программа
19:15 «Социум» прямой эфир
20:00 «Тыя сирэ»
20:30 «Саха Сирэ — Якутия» информационная программа
21:05 «Сага ырыа» интерак-тивный конкурс
21:35 «Байанай»
22:05 «Кинозавод»: Обо телестудията билингги оскуо-ла олбор
19:00 «Бал молодежи»
19:30 «Саха сирэ. Күнтэн күн» информационная биэри
20:05 «Якутия. Взгляд со сто-роны». Фильм Н.Ванье «На север зими». 1 ч.
21:00 «Аал-луук мас»: Сээр-кээн сэхэн Иннокентий Рожин
21:30 «Суорумуу»
22:00 «Все вместе» интерна-циональный Новый год
23:00 «Саха сирэ. Күнтэн күн»

20 января, четверг
07:00 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
07:10 «Новый день» прямой эфир
17:30 «Полярная звезда»: Род-ной мой край
18:00 «Саха Сирэ» информа-ционной биэри
18:15 «Создающие тепло» (ТВ «Амга»)
18:45 «Күнчээн»: Кэрэ биһигэ
19:00 «Якутия» Информа-ционная программа
19:15 «Диалог с властью» пря-мой эфир
20:00 «Саха» НККК Хабаро-вскайдаабы филиала
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
21:05 «Сага ырыа» интерак-тивный конкурс
21:35 «Мэнэ спорт»: Көҥүл тустуу тула кэпсэти. Аһаҕас эфир
22:35 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа (по г. Якутску)

21 января, пятница
07:00 «Саха Сирэ-Якутия» ин-

16.50 Т/с «Ефросинья»
17.55 Т/с «Всё к лучшему»
18.55 Т/с «Институт благо-родных девиц»
20.50 Спокойнойночи, малыши!
21.00 «Пятая группа крови»
22.55 Девчата
23.50 Х/ф «Враг №1»

Суббота, 22 января
05.05 Х/ф «Тайна записной книжки»
06.45 Вся Россия
06.55 Сельское утро
07.25 Диалоги о животных
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник
09.30 Городок
10.05 Комната смеха
11.20 Дежурная часть
11.50 Честный детектив
12.20, 14.30 Т/с «Точка ки-пения»
16.20 Субботний вечер
18.15 Десять миллионов с Максимом Галкиным
19.20, 20.40 Х/ф «Когда на юг улетят журавли...»
20.00 Вести в субботу
23.45 IX Торжественная церемо-ния вручения Национальной кинематографической премии «Золотой Орел»
02.10 Х/ф «Вальгалла: Saga о викингах»

Воскресенье, 23 января
05.35 Х/ф «Один из нас»
07.30 Смехопанорама
08.00 Сам себе режиссер
08.55 Утренняя почта
09.35 Сто к одному
10.20 Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10 «Носика знает каждый. Памяти короля эпизода»
12.05, 14.30 Т/с «Точка ки-пания»
14.20 Вести-Москва
16.10 Смеяться разрешается
18.05 Х/ф «Ищу тебя»
20.00 Вести недели
21.05 Х/ф «Белое платье»
23.05 Специальный корреспон-дент
00.05 Два весёлых гуся
00.35 Х/ф «Черная смерть»

формационная программа
07:10 «Новый день» прямой эфир
17:30 «Геван»: Встречают по одежке...
18:00 «Саха Сирэ» информа-ционной биэри
18:15 «Дьылдам миэнэ...» («Панорама» ТВ)
18:45 «Күнчээн»
19:00 «Якутия» Информа-ционная программа
19:15 «Технополис»
19:30 «Недвижимость в Яку-тии»
19:45 «Тосхол» телестом
20:30 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа
21:05 «Сага ырыа» интерак-тивный конкурс
21:35 «Киһэлик»: аһаҕас эфир
22:35 «Саха Сирэ-Якутия» ин-формационная программа (по г. Якутску)

22 января, суббота
17:00 «Эра-ТВ» (ТВ «Чароит»)
17:15 «Тарбаахатпын астыах-а»: Ариада Маркова
17:45 «Истинг илдьит»
18:30 «Мин оскуолам»: Обо телестудията билингги оскуо-ла олбор
19:00 «Бал молодежи»
19:30 «Саха сирэ. Күнтэн күн» информационная биэри
20:05 «Якутия. Взгляд со сто-роны». Фильм Н.Ванье «На север зими». 1 ч.
21:00 «Аал-луук мас»: Сээр-кээн сэхэн Иннокентий Рожин
21:30 «Суорумуу»
22:00 «Все вместе» интерна-циональный Новый год
23:00 «Саха сирэ. Күнтэн күн»

23 января, воскресенье
17:00 «Полярная звезда» те-левизионный конкурс
17:45 «Пропеллер»
18:00 «Истинг илдьит»
18:30 «Сага ырыа»: итоги не-дели в прямом эфире
19:15 «Уруу алгыһа»
19:30 «Якутия. День за днем» информационная программа
20:05 «Якутия. Взгляд со сто-роны». Фильм Н.Ванье «На север зими». 2 ч.
20:55 Студия «Телефильм»: Кэлэр кэм тустууга (олимпи-ец Александр Иванов)
21:40 «Суорумуу»
22:10 «Сардаана»
22:40 «Якутия. День за днем»

Новые размеры социальных доплат, пособий и выплат.

Намское управление социальной защиты населения и труда сообщает о новых размерах выплат с 1 января 2011 года. И так, как изменятся размеры ежемесячных денежных выплат (ЕДВ) у разных категорий граждан.

Table with 2 columns: Категория, Размер выплаты с 01.01.2011г. (руб.)

Table with 2 columns: Категория, Размер выплаты с 01.01.2011г. (руб.)

Table with 2 columns: Категория, Размер выплаты с 01.01.2011г. (руб.)

Перечень граждан, относящихся к категории инвалидов войны: -инвалиды Великой Отечественной войны; -инвалиды боевых действий; -Военнослужащие и лица рядового и начальствующего состава органов внутренних дел, Государственной противопожарной службы, учреждений и органов уголовно-исполнительной системы, ставшие инвалидами вследствие ранения, контузии или увечья, полученного при исполнении обязанностей военной службы (служебных обязанностей);

Table with 3 columns: № Наим. выплаты, Размер выплаты, Примечание

Внимание! Перерегистрация получателей определяется в сроки прохождения последней регистрации. Например: получатель пособия перерегистрацию за 2010 год прошел в апреле 2010 года, то регистрацию проходит в апреле 2011 года.

Для перерегистрации необходимо предоставить: справку о составе семьи справки о доходах (з/плата ф. 2-НДФЛ), пенсия, стипендия для родителей-студентов, для неработающих: копию трудовой книжки и оригинал для сверки).

С принятием Закона РС (Я) «Об утверждении величины прожиточного минимума пенсионера в целях установления социальной доплаты к пенсии на 2011 год» от 10.11.2010г. 870-З №627-IV величина прожиточного минимума на 2011 год составляет - 7979 рублей.

Напомним читателям, в случае, если общая сумма материального обеспечения пенсионера (пенсия + ЕДВ + соцпакет + ЖКУ и т.д.) не достигает величины прожиточного минимума, то ему устанавливается региональная социальная доплата (РСД). Внимание! При условии, если он не работает или не является индивидуальным предпринимателем.

По всем вопросам просим обращаться по адресу: с. Намцы, ул. Ч. Винокурова, 11/1, телефоны: 41-1-63, 41-8-40.

КӨННӨРҮҮ

«Энсиэли» хаһыат 12.01.2011 с. күнүнээзи 3 N-гэр тахсыбыт «Саргылаах айанга» туруннулар» диэн ыс-татыһаба «...кыыстаммыт Галина Михайловна, Александр Николаевич Ядреевтар...» уонна «...тохсунньу 1 күнүгэр, түүн үөһүгэр...» — диэн суруллубуту «...кыыстаммыт Наталья Александровна, Андрей Петрович Ядреевтар...» уонна «...тохсунньу 1 күнүгэр, күнүс 1 чааска...» диэн көннөрөн аабыргытыгар көрдөһөбүн.

Ыстатыйа автора Иннокентий Иванов

АБЫЙАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Тохсунньу 1 күнүгэр «Сардага» кинотеатр киинэ көрөөччүлэргэ аанын үөрүүлээхтик аста. Ол күн мустубут дьон «Щелкунчик и Крысиный король» диэн российский премьераны көрдүлэр.

Бу иннинэ Москваттан «Азия-синема» фирма специалистара кэлэн аныгы киинэ оборудованиетын туруордулар. Маньык оборудование улуустантан биһиэхэ бастакынан баар буолла. Онон киинэни сэнээрээччилэри, улуус бары олохтохторун «Сардага» кинотеатрга кэлэн билегин буола турар «Хроники Нарнии. Поко-ритель зари» уонна «Знакомство с Факерами-2» саҥа киинэлэри көрөргүтүгэр ынырабыт.

«Сардага» кинотеатр администрацията

Иитэр бочуоттаах үлэбэр өссө ситиһиилэри баҕарабыт. Олоххо тапталыг уостубатын, киил мастыгы кытаанах доруобуйаны, үһүн үйэни, тулан барыта үөрдэ эрэ туруохтун! Дом!

Дирин ытыктабылы, истиг тапталы, улахан махталы кытары Нам нэһилиэгиттэн Винокуров Афанасий Афанасевич дьыэ кэргэнэ, Аргунов Валериян Прокопьевич дьыэ кэргэнэ, Уөдэйтэн Соловьев Максим Дмитриевич дьыэ кэргэнэ, Намтан Винокуров Дмитрий Федорович дьыэ кэргэнэ, куораттан Троевтар, Чурапчытан Васильевтар, Аммантан Никитиннар, Суоттуттан Крыловтар, куораттан Винокуровтар, куораттан Васильевтар

Күндү балтыбытын, эдьийбитин, ийэбитин, эбээбитин НИКОЛОВА АЛЕКСАНДРА ЕГОРОВНАНЫ үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн, кэргэн-гинээн, аҕабытынан НИКОНОВ СЕРГЕЙ САВИЧТЫН ыал буолан бар дьонгут алгыһынан алаһа дьыэ тэтинэн, оҕо-уруу тэнитэн ийэ-аҕа, эбээ-эһээ дэтэн биһиргэ олобукут 30 сылынан эбэрдэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныгыт, болгомтобут, үтүө сүбэбит иһин барҕа махталытын тиэрдэбит. Үлэтитигэр-хамнасыгыгар бэриниитигинэн, үтүө-мааны майгыгытынан дьонсөргө махталын ыларгытынан киэн туттабыт, холобур оностобут. Күндү дьоммутугар баҕарабыт үтүө доруобуйаны, өрүүтүн сырдыгынан, сылааһынан сыдыаайа, каскиллээҕи кэрэһэли, баҕа санаарыт туола, ыһса туруохтун. Чугас дьонгут, оҕолоргут, сиэннэргит тапталынан угуттанан үһүнүк дьоллоохтук олорун. Эдэр сааскыт тапталын кутаата олоххут тухары алгыһынан арчылыы, араҥаччылыы туруохтун!

Кийиттэргит, күтүөттэргит, оҕолоргут, сиэннэргит, чугас дьонноргут

Көһө-үтүө майгылаах, сырдык-кэрэ айылгылаах биһиргэ үлэтигэр коллегабытын, педагогическай үлэ ветеранын АЛЕКСАНДРА ЕГОРОВНА НИКОНОВАНЫ үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн уонна олобун аргыһынан олобуттара 30 сылынан итигит-истигиник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт дьыэ кэргэннитигэр туох баар кэрэни, уйгуну, ситиһиини, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үһүн дьоллоох ологу!

Эбэрдэни кытта 2 N-дээх «Кустук» д/с коллектива

Кыргыттарбын, эдьийбитин, балтыбытын, З.П. Саввин аатынан Үөдэй орто оскуолатын математика учууталын ЯГОВА ЛЕВА АННА АФАНАСЬЕВНАНЫ «Сыл бастын учууталын» аатын ылбытынан уонна СОЛОВЬЕВА ОКСАНА АФАНАСЬЕВНАНЫ «Бастын кылаас салайааччыта» диэн ааты ылбытынан тэҥгэ үөрсөн туран эбэр-дэлибит!

Инникитин үлэтитигэр өссө үрдүк ситиһиилэри, доруобуйаны, үөрэ-көтө сылдыһын, дьыэ кэргэннит, оҕолоргут бары этэнгэ буоллуннар.

Уөдэйтэн ийэбит Варвара Алексеевна Эверстова, биһиргэ төрөөбүттэргит, кийиттэргит, күтүөттэргит, аймахтаргыт

Күндү кэргэммин, ийэбин ИРИНА КУЗЬМИНИЧНАНЫ үйэ аҥардаах үбүлүөйүнэн эбэр-дэлибит!

Инникитин даҕаны эдэрдии эрчимнээх, дьол-саргы тосхоллоох сырыт. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, уураабаат күүһү, олоххор элбэх чаҕылхай түгэни, үлэбэр ситиһиилэри.

Эбэрдэни кытта кэргэниг Афанасий, кыһыг Сардаана

Убаастабыллаах «Энсиэли» хаһыат коллективын, бэчээт эйгэтигэр өр сылларга энкилэ суох үлэһэбит ветеранары, эһигини Россия Бэчээтин күнүнэн итигит-истигиник эбэрдэлибит! Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, дьолу-соргуну, этэнгэ буолууну. Сытыгы бөрүөбүт сыһпаабатын!

Улууस्ताбы культура үлэһиттэрин профсоюзһа

Саха республикатын Ил Түмэн Государственной Мунньах народнай депутатын, «Колми-95» САО генеральной директорун, биһиги оскуолабыт киэн туттар выпускнигытн, үөрэппит оҕобутун РУМЯН-ЦЕВ НИКОЛАИ ИННОКЕНТЬЕВИЧЫ үйэ аҥардаах үөрүүлээх үбүлүөйүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран сахалыы нөрүөн нөрүгү, уруй-айхал тиэрдэбит.

Төрөөбүт-үөскээбит тапталлаах Намын дьонугар күүс-көмө, үтүө сүбэбит, эрэллээх тирэх буолан бар дьонуг махтала, дирин ытыктабыла үйэ-үйүн уһаттын, үлэн-хамнаһын өссө таһаарылаах буоллун, тус бэйэн, дьыэ кэргэниг, бары аймахтарыг этэнгэ буоллуннар, үөрүү, дьол-соргу эрэ дьүөрэлэстин.

Күндү киһибит Коля, бу курдук үөрэ-көтө, тигинэччи үлэһээн-хамсаан биһигини барыбытын үөрдэ-көтүтэ сырыт, ыллыктаах санааг ыһса турдун, каскиллээх санааг кэнээн истин диэн баҕа санаабыт бастыгын аныбыт.

Махталы кытта үөрэппит учууталларын Е.И. Рыкунова, А.И. Захарова

Тапталлаах күндү күн күбэй ийэбитин, эйбээс эбээбитин, хос эбээбитин ЯДРИХИНСКАЯ ТАТЬЯНА КОНДРАТЬЕВНАНЫ 90 сааскын туолбут кэрэ-бэлиэ күнүнэн сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн, бары үтүөбэр махтанан туран, итигит-истигиник эбэрдэлибит!

Күндү киһибит, мөлтөөбөккө-ахсаабакка мэлдьи баар буол, ийэ тапталынан, эбэ сылаас кыһамныгынан барыбытын кууһан араҥаччылы сырыт. Өссө да үһүнүк, биһиги тапталыгыгар уйдаран дьон-сэргэ махталынан угуттанан дьоллоохтук олор диэн алгыспытын аныбыт.

Эбэрдэни кытта: уолун Иван, кийитигр Люба, сиэннэриг Миша, Дима, Ваня, хос сиэннэриг Андрюша, Диана, Артем, кийиттэриг Ира, Надя

Уважаемую ЯДРИХИНСКУЮ ТАТЬЯНУ КОНДРАТЬЕВНУ, ветерана тыла и войны, участницу Ленинградской блокады, почетного гражданина Намского улуса, кавалера медали За оборону Ленинграда» поздравляем с 90-летним юбилеем!

Пусть на все хватает бодрости и сил, И пусть здоровье будет безупречным, И чтоб каждый день у Вас счастливым был Пусть дарят близкие внимание сердечное, Будь полна сил и энергии, не бойся.

С пожеланиями Ольга Николаевна Артемьева и ее родные

Ытык-мааны киһибитин, үлэ ветеранын ИВАНОВ ВАЛЕНТИН АЛЕКСЕЕВИЧЫ олобун биһиргэ, кэрэ түгэнигэнэн — 75 сааскын туолар өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн итигит-истигиник эбэр-дэлибит!

Эн биһиэхэ барыбытыгар истигиник-иһирэхтик сыһыаннаһаргар, сүбэбэр-амаһар, ис сүрэххиттэн онорор көмөбөр махтанабыт. Тулалыг дьонун сэргэн, оҕолорун, сиэннэриг тапталларынан, истиг-иһирэх сыһыаннарынан угуттанан, ситиһиилэригтэн үөрэн, кынаттанан өссө да үһүн, дьоллоох олобу олоборгор, чэгиэн-чэбдик сылдыһаргар баҕарабыт.

Чугас ыалларын (Парковой уулдуса олохтоохторо): Ивановтар, Новиковтар, Романовтар, Григорьевтар, Сивцевтар, Винокуровтар, Максимовтар

Күн күбэй ийэбитин, эйбээс эбээбитин, үлэ, тыыл ветеранын АННА ИВАНОВНА ТИХОНОВАНЫ 80 сааскын томтоочу туолбукунан итигит-истигиник эбэрдэлибит!

Күн-дьыл өксүөнүн биллимэккэ, ыалдыар-кырдыар диэни аахсыбакка, эдэрдии эрчиминэн бу курдук чэгиэнник үөрэ-көтө сырыт. Оҕолорун, сиэннэриг ситиһиилэринэн кынаттанан, үһүнүк, дьоллоохтук олоборгор баҕарабыт. Биһиги барыбыт туспутугар мунгура суох кыһамныг, сүбэн-аман иһин махтанабыт. Эйигин кытары куруутун амаарах санаа аргыстастын, сылаас сыһыан доҕордостун, ыарыы сыстыбатын, дьол тосхойдун диэн сахалыы алгыспытын тиэрдэбит.

Эбэрдэни кытта кыргыттарын, күтүөттэрин, сиэннэриг, хос сиэннэриг

Тапталлаах ийэбит курдук саныыр эдьийбитин, билегин тапталлаах кэргэни, ийэни, эбээни, ыраах Чокурдаахха да олодор сүрэхинэн, тапталынан куруутун чугас РОЖИНА ИДА ДМИТРИЕВНАНЫ, СР үөрэтиригитин туйгунун, Учууталлар учууталларын, Нам улууһун Үөдэйиттэн төрүттээх Чокурдаах орто оскуолатын учууталын Учуутал сылынан уонна төрөөбүт күнүнэн ис сүрэхтэн истигиник эбэрдэлибит!

Биһиги-көрүүгэ угуулар, төрөөбүт тылы үөрэтэр уустук идэбин үрдүктүк тутан, 35 сыл үлэһэн коллин, элбэх оҕону үөрэтэн, саха тылын баһылаан, сорох оҕолор эн суолгун батыһан саха тылын учууталлара буолан үөрэнэ-үлэли, айа сылдыһалар. Үгүс элбэх үөрэппит оҕолорун, төрөппүттэр Эн ааккын ытыктабылынан ааттыылларын, «тапталлаах учууталыт» диһллэрин долгуһа-үөрэ истэбит, киэн туттабыт. Эн олоххо көрүүлэриг, үчүгэйи, кэрэни эрэ тустуу үтүө майгыг, айылгы дууһан, күлбүт-үөрбүт эйбээс бэйэг тулалыг дьонгор сырдыгынан-ырааһынан сыдыаайар, холобур буолар.

Бүгүнгү бэлиэ күнүг күндү киһибитигэр айхаллаах алгыспытын аныбыт, бу үрдүк наҕарааданан истигиник эбэрдэлибит уонна эдэр ычаты

Advertisement for ALSA-Credit featuring a bear logo and text: КПКГ АЛСА-Кредит, Принимаем вклады до 40% годовых, Выдаем займы на удобных условиях, Круглый год с круглой суммой!

КЭРИЭСТЭБИЛ

Күндүтүк саныр кэргеним, тапталлаах ийэбит, эбээбит, хос эбээбит, үлэ ветерана Татаринова Матрена Алексеевна бу дьыл тохсунньу 7 күнүгэр соһучу сириттэн барбыта 40 хонугун туола оҕуста. Ийэбит Матрена Алексеевна 1938 с. Нам улунун II Үөдэй нэһилиэтин, Кэнгэмэ колхозка Алексей Петрович уонна Софья Максимовна Колесовтар дьэ кэргэнигэр бастакы оҕонун күн сирин көрбүтэ. Ийэлэрэ эрдэ өлөн эбээтэ Вера көрөн улаатыннарбыта. 7 кылаастаах оскуоланы бүтэрэн баран төрөөбүт Кэнгэмэтигэр дояркан үлэһэбитэ. Ол үлэни сылдан олоһун аргыһын, сэри ветераны Татаринов Иннокентий Афанасьевичтин 1961 с. холбоһон ыал буолбуттара. 6 оҕону төрөтөн, иитэн барыларын ыал, үлэһит онортоотулар. Аҕабыт сельсовет председателэ буолан Салбаң, Көбөкөн, Үөдэй нэһиликтэринэн көһө сылдан олоһорбуттара. 1972 с. Хатырыкка кэлэн 2002 с. дылы олоһорбуттара. Хатырыкка кэлэн пенсияга тахсар дылы сельсоветка, остолобуойга үлэһэбитэ. Манна кэлэн элбэх дьоботтордоммута, дьүөгэлэммитэ. Ол курдук Сивцевтэри, Винокуровтары, Мухиннары кытары ыалынан дьоботдордоһтукта. Кини сценаттан түспэт ырыаһыт этэ. Куруутун сөбүлээн «Хомуस्ताабы таптаан», онтон кара өлүөр дылы «Эн биһи иккиэбит» дьэн ырыаны сөбүлээн ылыыра. 2002 с. аҕабытыгар, үлэ, сэри ветераныгар күүрөккэ дьэ биэрэн онно көспүттэрэ. Ол да буоллар хас сайын ахсын Хатырыгар тахсан сайылаан, дьүөгэлэрин кытта көрсүһөн, тыаба сылдан ылаан-туойан, сир астаан дуоһуя сынныан куоратыгар төннөрө. Кини куруутун дэлэй астаах, кэбиити барбыты аһатан, оҕолорун, сиэннэрин өлүөр диэри көрсүһөн, көмөлөһөн олохтон туораата. Ийэбит, эбээбит сырдык мөссүөнэ, сэмэй майгыта, амарах дууһата, үтүө холобура өйбүтүгэр-санаабытыгар үтүө өйдөбүл буолан ингэн хаалыа. Ситэ олоһорто олоһун оҕолоро, сиэннэрэ салгыахтара. Күндү ийэбит, эбээбит сырдык мөссүөнүн өйдүү-саныы, ахта сылдыахпыт, кини тунунаах сырдык санаа мэлдьи тыыннаах буолуоҕа. Ийэбитин сүтэрбит ыарахан күммүтүгэр күүс-көмө буолбут Хатырык нэһилиэгин баһылыгар Пинигин А.М., ГУП ЖКХ «Хоту» (сал. Васильев В.Т.) уонна кини коллективыгар, оскуола коллективыгар (дир. Попов И.Р.), кулуп коллективын «Сайдам» сынныалан киинигэр (дир. Иванова А.Я.), кырдыбаастар түмсүүлэригэр (сал. Слепцова Е.Н.), чугас дьүөгэлэригэр Спиридонова А.С., Винокурова М.Н., Намнаабы оҕо музыкальной оскуоланы коллективыгар, 8 N-дээх аптекаҕа, «Сахафармация» ООО коллективыгар, Дьокуускай куорат 2 N-дээх «Олененок» детсад коллективыгар, Медцентр 1 N-дээх оҕо реанимационнай отделениегыгар, биригэ үөрэммит дьоботторбутугар, чугас аймахтарбытыгар Колесовтарга, Тихоновтарга, Татаринова Мария А., Татаринова Мария, Эверстова Мария Гав., Винокурова Дарья уонна дьоботторбутугар махталбытын тирээбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, кийиттэрэ, күтүөттэрэ

МАХТАНАБЫН

Администрация МО «Ленский наслег» выражает благодарность за материальную помощь и поддержку в проведении новогоднего праздничного феерверка 1 зам. главы администрации МО «Намский улус» Слепцову Николаю Владимировичу, директору ЖФ «Дьулуур» Кутукову Вадиму Валерьевичу, МУП «Сфера» Попову Платону Михайловичу, депутату МО «Ленский наслег» Винокурову Ивану Никифоровичу (маг. «Электра»), ИП Бубякину Михаилу Ивановичу, ИП Стрекаловскому Леонтию Дмитриевичу, ИП Эверстовой Сардане Игнатьевне.

Искренне признательны Вам за сотрудничество и надеемся, что и в новом году откроются новые горизонты для совместной деятельности. Желаем Вам и Вашей семье — здоровья, любви, тепла, всего самого доброго, светлого и удачи!

Глава МО «Ленский наслег» П.М. ПОПОВ

Table with 2 columns: Name and Description of achievements. Includes names like Дьяконов Иван Ильич, Охлопкова Анна Михайловна, Зверстова Марфа Дмитриевна, etc.

Table with 2 columns: Name and Description of achievements. Includes names like Уруку МДЗ-га биригэ үлэһэбит табаарыстарыгар, Биргэ үөрэммит, оҕо сааспыт дьүөгэтигэр, etc.

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционнай-издательской ситим — 41332

Төрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун «Э сиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын тунуна РФ сокуоннарын тутуну хонтуруолуур уонна регистрациялыыр РФ бачээккэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ПИ №19-0428.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьыэтиг аадырыһын чопчу ыйы. Редакцияга кирибит суруктар төннөрүллүбөттөр. Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.
“ЭНСИЭЛИ” - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунуна, Нам сэл, Заложная улл 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат
РИС таһылына, та ылына уонна бэчээтиир сыаҕар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл, Заложная улл. N4
Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиас
Кө үл сыананан атылланар
Индекс — 54889 Тиража — 2022
Бэчээккэ илии баттанытын графика — 12:00 ч. 14.01.2011 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 14.01.2011 с.

